

Проміжний звіт за 2022 р.

кафедри психології управління за темою НДР «Трансформація професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти (РН 0120U104637).

Напрямок «Умови психологічного благополуччя учасників освітнього процесу у відкритому університеті післядипломної освіти»

За результатами теоретичного аналізу літератури встановлено, що психологічне благополуччя учасників освітнього процесу у відкритому університеті післядипломної освіти (ПО) має складну структуру, що містить *когнітивну* (цілісність й несуперечливість картини світу в учасників, адекватне розуміння поточної життєвої ситуації й доцільності професійно-особистісного розвитку, у тому числі й у відкритому університеті післядипломної освіти), *афективну* (переживання, яке поєднує почуття, зумовлені успішністю (або неуспішністю) трансформації професійного розвитку суб'єкта, його задоволеністю міжособистісними відносинами, спілкуванням в умовах відкритої освіти) та *конативну* (актуальна успішність поведінки й діяльності, що забезпечує трансформацію професійного розвитку освітян) складові.

В якості базової визнано за доцільне використовувати *модифіковану з урахуванням специфіки ПО модель К. Ріфф*, відповідно до якої йдеться про 6 основних показників психологічного благополуччя учасників освітнього процесу у відкритому університеті післядипломної освіти: 1) позитивна оцінка себе, свого минулого життя й професійного життя («Самоприйняття як фахівця»); 2) почуття подальшого зростання й розвитку як особистості і фахівця-професіонала («Професійно-особистісне зростання»); 3) переконання, що життя людини є цілеспрямованим і значущим, у тому числі й у контексті професійного розвитку («Ціль у житті»); 4) успішні відносини з оточуючими («Позитивні відносини з іншими учасниками освітнього процесу»); 5) здатність керувати ефективно своїм життям і освітнім середовищем для забезпечення професійного розвитку («Управління освітнім середовищем»); 6) почуття самовизначення, здатність виносити власні судження, виробляти й реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію професійного розвитку («Професійне самовизначення й автономія»).

Виокремлено чинники психологічного благополуччя в умовах відкритого університету післядипломної освіти, за яких професійний розвиток фахівців відбувається більш ефективно: *організаційно-процесуальні* (наявність чітких цілей, успішності реалізації планів діяльності й поведінки, наявність ресурсів та умов для досягнення, творчий, інноваційний характер освітнього процесу) і *соціально-психологічні* (психологічна безпека освітнього середовища відкритого університету післядипломної освіти, позитивні міжособистісні взаємини, можливості спілкуватися й одержувати від цього позитивні емоції,

задовольняти потребу в емоційному теплі, психологічній підтримці й визнанні тощо).

На основі результатів виконання НДР здійснюється підбір та розроблення комплексу методик дослідження психологічного благополуччя педагогічних і науково-педагогічних працівників у відкритому університеті післядипломної освіти.

Результати НДР *апробовано* на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях та інших масових заходах:

- Вебінар «Особистісний ресурс протидії морально-психологічному тиску в умовах гібридних загроз». Інформаційно-просвітницький захід, присвячений Дню єднання України (м. Київ, 18 лютого 2022 р.).

- Освітнє трансфер-містечко інноваційних можливостей-2022 «Модельні програми та професійний розвиток педагогів – продуктивні інструменти якісних освітніх послуг» (м. Тернопіль, 13 квітня 2022 р.).

- VIII Міжнародна науково-практична конференція «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя. До 30-річчя підготовки спеціальності Практична психологія і Психологія в СумДПУ імені А. С. Макаренка (м. Суми, 28-30 квітня 2022 р.).

- Відкрита дискусійна панель «Нові виклики взаємодії у професійній діяльності викладачів освітніх закладів в умовах війни» на факультеті лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету. (м. Київ, 11 травня 2022 р.).

- Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти» (м. Київ, 20 травня 2022 р.).

- Цикл вебінарів: «Психологічна підтримка особистості в умовах війни» 06.04.2022 р.-30.05.2022 р.

У тому числі, за кордоном:

- International Annual Conference 2022. «Citizenship education in divided times: Building connections through values». Prague, (CZ), 26-28 травня 2022 р.).

Публікації:

Монографії, розділи монографії:

Bondarevskaya, I., Bondar, K., Krzywosz-Rynkiewicz, B. (2022). Citizenship activity of young Ukrainians – democracy and human rights challenges. In B. Krzywosz-Rynkiewicz (Ed.), *Reconstructing democracy and citizenship education: Lessons from Central and Eastern Europe*. Routledge. 160–178. <https://www.routledge.com/Reconstructing-Democracy-and-Citizenship-Education-Lessons-from-Central-Krzywosz-Rynkiewicz-Kennedy/p/book/9781003140528#>

Статті:

Bondarchuk, O., Balakhtar, V., Gorova, O., Lytvynenko, N., Pinchuk, N., Shmanko, O., Kiv, A. and Oleksiuk, V., 2022. Features of responsibility of future specialists of the socio-economic professions as an indicator of their digital competence. *Educational Technology Quarterly* [Online], 2022(1), pp.35–55. Available from: <https://doi.org/10.55056/etq.12> [Accessed 11 June 2022]. DOI: <https://doi.org/10.55056/etq.8>

Zavalevskiy, Y., Flyarkovska, O., Dymenko, R., Moskaljova, A., Moskaljov, M., Gorbenko, S., & Khokhlina, O. (2022). Features of psychological readiness of teachers to use information and communication technologies in pedagogical activity. *International Journal of Health Sciences*, 6(S4), 981–999. <https://doi.org/10.53730/ijhs.v6nS4.5688>

Pinchuk, N., Pinchuk, O., Bondarchuk, O., Balakhtar, V., Balakhtar, K., Onopriienko-Kapustina, N., Shyshkina, M. and Kuzminska, O., 2022. Personal indicators of occupational stress of employees working remotely in a pandemic quarantine. *Educational Technology Quarterly* [Online]. Available from: <https://doi.org/10.55056/etq.8> [Accessed 11 June 2022 DOI: <https://doi.org/10.55056/etq.12>

Tezu:

Bondarevskaya I. (May, 2022) Citizenship activity of young Ukrainians: democracy and human rights challenges. Conference booklet. *Citizenship education in divided times: Building connections through values*. Prague: CiCea, Faculty of Education Charles University, CitEdEV

Oprescu M., Tsioumis K., Karadimou M., Lempesi G.E., Bondarevskaya I., Bondarchuk O. (May, 2022) *Social responsibility in education during the Covid-19 crisis – analysis of policies for pre-education in Romania, Greece and Ukraine*. Conference booklet. *Citizenship education in divided times: Building connections through values*. Prague: CiCea, Faculty of Education Charles University, CitEdEV.